

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A véderő kedvezményei.

Bármiként is akarják az ellenzékiek, a véderő javaslatok ha rónak is terhet az országra, ami elől egy állam sem mentes a külföldön sem, de nagy előnyeik vannak. Ilyen mindjárt a két éves szolgálat. Ez annyira előnyös minden tekintetben, hogy szükségtelen a további magyarázata. Az önkéntesség reformja is előnyös. Kiseb lesz jövőben a teher, a melyet az egyes hadkötelesek elviselni lesznek kénytelenek, de egyúttal igazságosabb is lesz annak megoszlása. Jövőben mindenki államköltségen teljesítheti egyéves önkéntesi szolgálatát. Az önkéntesi szolgálat a huszonegyedik életéven túl is elhalasztható. Ez igen nagy előnyös rendelkezés manapság, a mikor az egyetemi kiképzés minden szakmában mind tovább és tovább tart. Az értelmiségi vizsga is reformon ment át, amennyiben az értelmi vizsga letehetését hat középiskolai osztály elvégzésétől tette függővé, a minek következtében elestek azok a kellemetlen következmények, hogy nem volt semmi alapjuk azoknak az ifjaknak, a kik így egyéves önkéntességhez hozzájutottak.

A tanítók szolgálata is kedvezően oldatik meg! . . . Megadatott nekik az önkéntesség kedvezményei. Ezer tanító fog így az önkéntesi kedvezményben részesülni. De az ipari foglalkozásra is kiterjed a kedvezmény. A javaslat azt mondja, hogy az olyan ifjú, a ki oly iskolát végzett, a mely iskola az iparos és kereskedelmi szakmában teljes szakképzetiséget ad, csak két évig lesz joga a hadvezetőségnek visszatartania, sőt a javaslat azt a kedvezményt is megadja, hogy az ilyen ifjú szolgálatát tanulmányainak befejeztéig, huszonegyedik életévéig elhalaszthatja. De nemcsak ezen iskolák növendékeinek adja meg a javaslat a kedvezményt, de azoknak is, a kik kereskedelmi és ipari pályán gyakorlatilag foglalkoznak. A póttartalékba helyezés kérdésénél is a törvényjavaslat figyelembe veszi az iparos és kereskedelmi foglalkozást üzöknek méltánylandó körülményeit.

A nősülési tilalom kérdésében is nagy előnyös azon újítás, hogy lehetővé teszi,

a honvédelmi miniszternek való jogmegadásával; a nősülési tilalmat egészben vagy részben fel is függeszthesse. Mezőgazdasági állam lévén, nálunk kétszeres fontossága van ennek, mert éppen a mezőgazdasággal foglalkozók azok, a kiknek korán kell nősülniök. Méltányos intézkedése a javaslatnak az is, mely a családfentartókra vonatkozik, hogy a ki kötelezve van keresetképtelen hozzátartozóját eltartani, az a katonai szolgálat tekintetében bizonyos kedvezményekben részesüljön. Itt egészen új szociális szellem lengi át a javaslatot, mert több olyan rendelkezés van benne, mely egészen a modern kornak és a modern életnek felel meg.

Lényeges a póttartaléknak az újjászervezése is, melyre nézve eddig a lehető legigazságosabb intézkedés állt fenn. A jövőben csak azok kerülnek a póttartalékba, kik erre törvénytől fogva jogosultsággal bírnak. A fegyvergyakorlatok kérdésénél is lényegesek az előnyök, a melyeket az új törvényjavaslat nyújt. Az eddigi öt gyakorlat helyett négy lesz ezután, a mi a közösknél huszonek napot, a honvédeknel pedig hetvenhét napot megakaritást jelent. Ez fontos a mezőgazdasággal foglalkozókra. A leg-
humánusabb intézkedés az, hogy a hadkötelesek az utolsó két évükben egyáltalában nem lesznek az új véderőjavaslat szerint behíva. Ezek már többnyire eltesebb családapák, a kiknek megkímélése nagyon humánus.

A honvédség és a közös hadsereg az új véderőjavaslatban, ha figyelmesen átolvassuk azt, teljesen egyenlő elbírálás alá esik. Ez mindenestre nagy érdem, mert a honvédséget is olyan hadsereggé van hivatva ez által fejleszteni, a mely a közös hadsereggel egyenrangú, azzal minden tekintetben kiállja a versenyt.

Nincs tehát semmi oka a véderőjavaslatok ellenzésének! . . . Arra égető szüksége van az országnak a védelmi szempontból és a mellett nagyon humánus szempontok uralkodnak a katonai szolgálat tevésében. Európa egy államának sincsen hasonló humánus véderőtörvénye, mint a mily törvény lesz a véderőjavaslat elfogadásával. Az ellenzék a katonaköteleseknek tesz rossz szolgálatot

a javaslat megakasztásával és az országra veszedelmet hoz, ha idejekorán nem gondoskodunk véderőnk fejlesztéséről. Imár tíz éve múlt a kísérletezésnek a véderőnk fejlesztése érdekében, valóban ideje felülemelkedni az önző pártérdekeken s nem használni kormánybukta-tási oázisra a katonai javaslatokat.

A régi ilyenmü taktika többet úgy sem válik bel! . . . Héderváryt ugyan el nem buktatja a véderőjavaslat át nem menése. Legfeljebb azt érheti el az ellenzék, hogy megakad megint a parlament munkálkodása, a mi végzetes lesz annyiban rája, hogy feloszlatják a parlamentet. A választók zöme pedig melléjük nem fog állani, mert érzik a felelősséget annak, ha Magyarország véderőjét nem fejlesztik, a nemzeti bukást vonhatja maga után.

Jó lesz tehát megegyezni a békében! . . . A saját érdekük is ezt hozza magával az ellenzéki pártoknak. Lehet hogy e sorok megjelenésekor már szent a béke. Adja Isten, így legyen! De lehet az ellenkezője is s akkor állunk elébe a harcoknak. Kormány s a nemzeti munkapárt óhajtja az ország érdekében a békét, de ha szakadásra kerül a dolog, bizton számíthat a közvélemény támogatására. (Ü. L.)

Barátosi Tóth Miklós.

Sz. 1839. jul. 4. Mh. 1912. febr. 8.

A mi régi vármegyei közéletünk rokonszenves, tipikus nemes magyar alakjai között előkelő helyet biztosított mindnyájunk emlékezetében barátosi Tóth Miklós, Alsó-Fehér vármegye nyugalmazott árvaszéki elnöke, a nagyenyedi református egyház főgondnoka. Ő is immár a múlté lett s vele bezáródott azon derék vármegyei tisztviselők sora, kik a XIX. század hatvanas éveiben, néhai nagyklopotivai Pogány György főispán alatt kezdettek meg és folytatták állandóan igazán közhasznú szolgálataikat.

Az abszolutizmus után nehéz feladat volt hazafiás, megbízható, kötelességeit buzgón végző vármegyei tisztviselő-kart teremteni. Az atilla, a sastollas kalap, a sarkantyus csizma bizonyára jól festett, de ez természetesen nem volt elég abban az időben, midőn helyt kellett állani a felizgatott kedélyű nemzetiségek között.

Azok között, kik erre a nehéz feladatra voltak hivatva, az első sorban állott Tóth Miklós. Előbb megyei pénztári ellenőr, azután Vadady László mellett a magyarigényi járásban szolgabíró volt. Rend szerető munkásságának, tapintatos, de erélyes magatartásának oly kiváló jeleit adta, hogy a legnehezebb járásba a balázsfalviba választották meg főszolgabíróvá. Itt mutatta ki igazán rátermettségét. Rövid idő alatt megismerték erélyét is, szeretetreméltóságát is az érsektől — Sterka Solutiu Sándor és utóbb Váncea Sándortól kezdve az egyszerű földművesig.

A nemzetiségi mozgalmakat le tudta csillapítani, a kedélyeket megnyugtatta a magyarság igazi tisztelettel és szeretettel tekintette vezéréül minden téren. A balázsfalvi ref. egyház neki köszönheti megerősítését, papi lakát. Nem csoda, hogy könnyes szemmel búcsúztak el tőle, midőn a vármegyei árvaszék elnöki székébe választotta vármegyének. Itt is rendet teremtett és itt érte meg vármegyei szolgálatának 40-ik évét. Amde hivatalos kötelességeinek buzgó teljesítése mellett tompaházi szép gazdaságát is folytatta és szőlőt telepített. A gazdasági egy let, a kaszinó, melynek alelnöke volt, a nagyenyedi ref. egyházmegye, a nagyenyedi ref. egyházközség, a Bethlen-főiskola, mind igénybe vették tevékenységét. A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár és a balázsfalvi takarékpénztár igazgatósági tagjává választotta. A vármegyei és városi közgyűléseknek legbuzgóbb résztvevői közé tartozott. És ezenkívül a társadalmi élet egyik legkedveltebb alakja volt, kit őszinte egyenességeért, jóízű humoráért, hű baráti érzelmeiért tisztelt és szeretett mindenki. Bizonyára elmondhatta magáról, hogy neki nincs ellensége, mert még ellenfele sem volt! És milyen jó, milyen odaadó, milyen okosan gondolkozó és nevelő családapa volt! Bizony sok ezer kellene a mi magyar társadalmunkba.

Barátosi Tóth Miklós régi székely nemes családból Nagyenyeden 1839. július 4-én született. Édesatyja Tóth József, a Bethlen-kollégium penztárnoka, édes anyja Tamási Katalin volt. Nagyenyed pusztulását mint 10 éves gyermek szenvedte át. A forradalom után megnyitott enyedi kollégium első növendékei közé tartozott. Befejezván gimnáziai tanulmányait, Marosvásárhelyt a jogot végezte el, juratus lett a kir. táblán s azután haza jött. Gyorsan haladott a megyei életben, közbecsülést nyerve minden téren. Géresi Balogh Máriával kötött házasságát megáldotta az Isten boldog megelégedéssel és két derék gyermekkel.

És ime a boldog, szép, nemes munkássággal teljes élet hirtelen megszakadt. Folyó hó 7-én jó kedvvel élvezte szerető barátai körében a napfényt és este a családi élet enyhe melegét. Másnap reggel 5 órakor hirtelen köhögni kezdett és félóra alatt megszünt elni övéinek, hű barátainak, tisztelőinek végtelen bánatára.

Tóth Miklós igazán elmondhatta magáról: „*Ama nemes harcot én megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitel megtartottam. Végrezetre eltételelt nekem az igazság koronája, melyet meg ad nekem az Ur ama napon, amaz igaz Bíró!*”

Áldás emlékére!

Török Bertalan.

A mélyen sujtott család a következő szomorujelentést adta ki:

„Özv. idb. barátosi Tóth Miklósné géresi Balogh Mária, gyermekei: barátosi Tóth Miklós és neje Kovács Emilia, barátosi Tóth Irén fájdalomtól mélyen lesújtva tudatják a közeli és távolabbi rokonokkal, jó barátokkal és ismerősökkel, hogy a forrón szeretett férj, legjobb edes apa, após idb. barátosi Tóth Miklós, Alsó-Fehér vármegye árvaszékének nyugalmazott elnöke, az erd. ref. egyházkerület képviselője, a nagyenyedi ref. egyház főgondnoka, a nagyenyedi ref. egyházmegye gondnoka, a nagyenyedi kisegítő- és a balázsfalvi takarékpénztár igazgatósági tagja, a nagyenyedi kaszinó alelnöke, stb. stb. folyó február hó 8-án reggel 6 órakor közhasznú életének 73-ik, boldog házasságának 42-ik évében agyszélhűdés következtében váratlanul elhunyt.

„Elesett a mi fejünknek koronája, ezért szomorú a mi szívünk. Élete a hitből származó jó cselekedetek halmaza, eszmények diadalért való szakadatlan munka volt. Itthon leggyöngédebben szerető férj és édesapa, künn a közügyek leglelkesebb munkása.”

A megboldogult földi maradványai folyó hó 10-én, szombaton délután 3 órakor a Tóvis-utcai gyászháznál tartandó ref. gyászszertartás után a nagyenyedi ref. temetőbe fognak örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjék csendesen, emlékezete legyen áldott!

Nagyenyed, 1912. február 8. Szász József és családja, özv. Kontz Gyuláné, Szász Ilona és családja, dr. Eöry István, Alexi Lajosné Eöry Erzsébet, az elhunyt rokonai. Balogh Dezső, Balogh József, özv. Balogh Vilmosné, özv. Vadady Gergelyné, özv. Sükösd Gerőné, Balogh Berta, az elhunyt sógorai és sógoróné.”

Szomorú jelentést adott ki még a vármegyei tisztviselő-kara és a nagyenyedi kisegítő takarékpénztár:

„Alsó-Fehér vármegye tisztikara mélyen megszorodott szívvel tudatja, hogy feledhetetlen volt munkatársa id. barátosi Tóth Miklós, Alsó-Fehér vármegye törvényhatóságának 44 éven át hűséges tisztviselője, nyug. árvaszéki elnök, törvh. bizottsági tag f. hó 8-án, életének 73-ik évében Nagyenyeden elhunyt.

A barátnak, tisztviselőnek és hivatalfőnöknek mintaképe volt ő, kinek emlékét örökké hűven fogjuk megőrizni. Nagyenyed, 1912. február hó 8-án.”

„A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-f. igazgatósága, felügyelősege és tisztviselői kara mély fájdalommal tudatja, hogy igazgatóságának buzgó tagja, közeletünknek régi hű munkása barátosi Tóth Miklós Alsó-Fehér vármegye nyug. árvaszéki elnöke, a nagyenyedi ref. egyházközség főgondnoka folyó február hó 8-án reggel, áldásos életének 73-ik évében, rövid szenvedés után meghalt.

Temetése folyó hó 10-én délután 3 órakor lesz a református temetőben. Áldás emlékére! Nagyenyed, 1912. február hó 8.”

POLITIKAI HIREK.

A miniszterelnök megismertette miniszter-társaival eddigi tárgyalásainak eredményét és megbeszélte azokat az előterjesztéseket, amelyeket a király egyenes felhatalmazása alapján a véderőreform módosítása tárgyában tenni fog. Politikai körökben mindenütt arról folyt a beszélgetés, hogy vajjon mi és mennyi az, amit a miniszterelnök bécsi tanácskozá- sain elérni tudott. Pozitív értesülés erről nincs, de jól informált körök azt mondják, hogy a miniszterelnök az ellenzék minden követelésére hozott valamit Bécsből és a kérdés csak az, hogy az ellenzéki pártok beérik-e vele?

Khuen-Hedervary miniszterelnök tegnap Bécsbe utazott és ma jelenik meg a király előtt audiencián.

A legutóbbi minisztertanács, amelyen a bécsi tárgyalások megállapodásai kerültek megbeszélésre, nem csupán informatív jel- legű volt, hanem kiterjeszkedett arra is, hogy megfogalmazzák azokat az előterjesztéseket, amelyeket a miniszterelnök vasárnapi au- dienciáján, a felségnek tenni fog, még pedig abban az irányban, amelyet Apponyi Albert gróf és különösen Andrássy Gyula gróf képviselőházi beszédükben megjelöltek.

A király ugyanis a legutóbbi kihallgatáson egyenesen felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy a véderőreform módosítása ügyében előterjesztést tehesen.

Ezeket a pontonként megszövegezett mó- dosításokat a miniszterelnök magával vitte Bécsbe és csak újabb visszatérése után fog alkalmat keresni, hogy az ellenzék vezető- férfaival érintkezésbe lépjen és a kibonta- kozásról tárgyalásokat folytasson.

HIREK.

— **Személyi hír.** Ó felsége lovag Csakyovszki Jenő, ny. m. kir. honvéd századost őrnagyi ranggal tüntette ki 40 éves katonai szolgálata jutalmául s egyben újlag legfelsőbb elismerését fejezte ki hű- séges és eredményes szolgálataért. Gratulálunk! — A honvédelmi miniszter dobrottkai és felsőruttkai Ruttkay Aladar, m. kir. honvédhadnagyot a nagyváradi 4. honvéd- gyalogezred 2-ik zászlóaljához helyezte át hasonló minőségben.

— **Kinevezés.** Szász József Alsó- Fehér vármegye főispánja a nagyenyedi áll. polgári leányiskola gondnokságába dr. Do- bozy Vilmos megyei főorvost és Fejes Áron képezdei igazgatót gondnoksági tagok- nak kinevezte.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Folyó hó 7-ikén Székely Ödön tanár tartott előadást a kollégiumban a múlt évben tett olaszországi utjának két nevezetes pontjáról: Nápolyról és Rómáról. Ez utóbbiban külön-ösen az antik világ nevezetesebb maradvá- nyait ismertette és mutatta be jól sikerült vetítéssel. A közönség, mely nagy számban vett részt az előadáson, elismeréssel jutal-

Aki olcsón és szépen akarja szobáit festeni,
forduljon Rosenberg Ignác festőhöz, Nagyenyed, Szentkirály-utca 67. sz.

mazta a tanulságos előadást. A jövő csütörtökön Molnár Károly tanár tart előadást Pompéji városáról.

— **Diszes temetés.** Tóth Miklósnak, a mindenki által tisztelt és szeretett „Miklós bácsinak” temetése f. hó 10-dikén délután folyt le. Rendkívüli és impozáns méretekben nyilvánult meg a kegyelet és szeretet a feledhetetlen emlékü férfiú iránt úgy testületek, mint tisztelői és jóbarátai részéről. A ravatal előtt, melyet egészen elrejtett a családtagok, jó ismerősök és testületek részéről küldött koszorúk tömege, 3 órakor kezdődött a gyászszertartás. Először a képezdei dalkar énekelt, azután Jancsó Sándor ref. lelkes tartott meghatározó szép beszédet, melyben különösen arról a fáradhatatlan ügybuzgóságról, mellyel az elhunyt minden közügyben, főképp pedig az egyháziakban részt venni szokott, s arról a nagy szeretetről, mellyel családját körülvette, emlékezett meg. A beszédet még egy ének követte, aztán megindult az impozáns menet a református sir kertbe, hol általános részvét és meghatottság közt örök nyugalomra helyezték a boldogultat.

A koporsót a koszorúk és virágok halmazát borította. A koszorúk szalagjain a következő feliratokat olvastuk: Felejthetetlen forrón szeretett Miklósonak — Marika. Felejthetetlen forrón szeretett édes apánknak — Miklós, Irénke és Milike. Szeretett jó sógorunknak — Giza és Berta. Szeretettünk jelöl — Giza, Dezső, Cornelia, Vilma, Berta és Józka. Szász József és családja — kegyelettel. Szeretettünk jelöl — özv. Kontz Gyuláné és családja, Miklós bácsinak — Pista és családja. A felejthetetlen apatársnak — a Kovács — család. Barátosi Tóth Miklósnak őszinte barátsága emlékéül — Zeyk Dániel. Pihérjen csendesben — Erősné. Alsó-Fehér vármegye közönsége — Igaz részvéttel. Felejthetetlen munkatársának — Alsó-Fehér vármegye tisztikara. A jó Miklós bácsinak a Dobozy-család. A tanítóképző-intézeti vizsgáló bizottság — Tanítóképző-intézet Tanácskara. Igazgatóságunk kedves emlékü tagjának — A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár. Nagyságos Tóth Miklós urnak — Tompaháza község képviselőtestülete. Az árvák igazi atyjának — a Benedek-család. Szeretett főgondnokának — Egyházközsége. A balázsfalvi takarékpénztár — Igazgatóságunk szeretett tagjának. Szeretett gondnokának — Egyházmegyeje.

— **Kérelm a Br. Bánffy Dezső szobra megalkotására.** A Desen felállítandó br. Bánffy Dezső szobor bizottsága, élén gróf Bethlen Balázs főispánnal, igen meglehetősen felhívást küldött szét országszerte. A kiváló államférfi szobrára országos gyűjtést kezdett meg a bizottság. Többek közt a kérelem így szól: „Hazánk közönsége áldozatkészségéhez fordulunk, midőn kérjük, tegye lehetővé, hogy báró Bánffy Dezső emléke megörökíttessék. A nemzeti alapon álló magyar államférfi előtt évszázadokon át el volt zárva az út, hogy állami életünknek tényleg irányt szabjon; ez okozza, hogy mai napig kevés olyan politikusunk támadt, aki bírja az államvezetés és igazgatás művészetét. Báró Bánffy Dezső pályának összes mozzanata fényesen bizonyítja, hogy ezekkel a tehetségekkel nemcsak teljes merőjűben rendelkezett, de mindeniket egyesíteni tudta a fajszeretettel melegevel és annak belső értékével. Az ő emlékének elhelyezésére annak a megyének a székhelye a legméltóbb, ahol 15 évre terjedő főispánsága alatt oly sok példáját adta a modern, demokratikus állam és közigazgatási élet megalapozására, a társadalmi erők kifejtésére; és annak a szellemnek megtestesítésére, melynek mind e mai napig egyetlen, következetes, rendületlen híve ő volt.” Adományokat a gyűjtő-ív kíséretében Ilosvay Jenő kir. tanácsos, Dész r. tan. város polgármesteréhez, mint az emlékbizottság pénztárosához Desre kell küldeni.

— **A balázsfalvi református egyházközség** a nagyenyedi Bethlen-kollégium

képezdei ifjúsága zene-és énekkarának közreműködésével a balázsfalvi magyar kaszinó nagytermében, a saját pénztára javára, február hó 20-án (hushagyó kedden) műsoros táncestélyt rendez a következő műsorral: 1. „A szellőhöz” Dr. Horváth A. től, éneklő a tanítóképző dalkara. 2. Szaval Botos Matild. 3. Couplek. Sinberger Mariska zongorakísérete mellett éneklő Bretter Dani. 4. A drágaságról felolvasás. 5. Hegedű quartett, előadják: I. hegedűn: Kovács A., Székely S. II. hegedűn: Krizbai Gy., Szóke M. III. hegedűn: Baja S., Szabó A. IV. hegedűn: Ferencz A., Ravasz E. növendékek. 6. Uj kurucz dalok, Szent-Gály Gyulától, éneklő a tanítóképző dalkara. Műsor után tánc.

— **Az Edison villamos színház** amint értesültünk, ma egy sikerültnek ígérkező műsort fog bemutatni, mely 3 sláger és 4 mellékéből fog állani. Az egyik slágerkép a Nordiskfilm Comp. legújabb világhírű detektív drámája Dr. Gar el Hama a diplomás gazember lesz, mely érdekességénél fogva méltán figyelmet érdemel. Nem kevésbé érdekes lesz a „Próba” és az „Arany tulipánok legendája”, mely utóbbi gyönyörűen színezett képeivel kellemes estét ígér a nagyérdemű közönségnek. A mint látjuk a jelenlegi tulajdonosok jó filmemből összeállított műsoraikkal azon fáradoznak, hogy a n. é. közönség rokonszenvét magoknak kiérdemeljék, melyet ha így haladnak meg is fogják érdemelni. Csak így tovább.

— **Farkasok Magyarosoztvén.** Gróf Mikés Kelemen magyarosoztvei vadászterületén Schreier Károly uradalmi fővadásznak folyó hó 9-én sikerült 3 darab farkast mereg által elejteni.

— **Köszönetemet** nyilvánítom a szegény tanulókat segélyező kör nevében az Alsó-Fehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r. t.-nak 50 korona szives adományáért. Török Bertalanné, elnök.

IRODALOM.

Athaeneum-könyvtár. Ezen czim alatt az irodalom könyvpiacára újabb könyvsorozat került. Bámulatos olesó árért az olvasó közönségnek az Athaeneum-könyvtár hozzáférhetővé teszi kiváló külföldi és hazai íróink legjobb remekeit. Bíró Lajos, Kóbor Tamás novellás könyveivel indul meg az Athaeneum-könyvtár, s folytatódik Zola: Pascal orvosával és a legutóbb megjelent Balsac: A számbórével. Balsacnak Harsányi Kálmán által sok gondtal és szép nyelvezettel fordított „A számbór” egyik legjobb regénye. Nagy írók remekei kerültek már eddig is és fognak kerülni a jövőben is a vállalat programjába. És ez irodalmi remekek az elképzelhető olesó árért teszi hozzáférhetővé a vállalat. De nemcsak a tartalom, hanem a külső csin, az izlés és finom anyag is, a mi a most kibocsátott könyvsorozatot tulajdonosa előtt kedvessé és becsessé teszi. A magyar olvasó közönség nem hogy hajlandósággal, de bizonyos animozitással viseltetik a könyvvásárlás iránt, s inkább könyvtárak megtévesztet, sokszor agyonrongyolt és hiányos könyveit veszi igénybe, mintsem tulajdonát képező és állandó rendelkezésére álló könyvtár beállítására törekednék, a mi egyúttal házában egyik legértékesebb disze is lenne. A kultúra fejlődésével egyik jelentékeny fokmérője az irodalom támogatása, pártolása, és ha a nagy közönség könyvet vásárol, nem csak önmagának értékes tulajdonságot szerez, hanem egyúttal az irodalom támogatójává lesz. És ez havonként 1 korona 90 fillérért mind elérhető.

Az Athaeneum könyvkiadó vállalat ujonnan kibocsátott könyvsorozatával, igen szép és izléses formában, kötetenként 1 korona 90 fillérért mindenkinek lehetővé tette, hogy elsőrendű irodalmi kiválóságok legjobb remekeit a maga számára megszerezze.

A felsorolt megjelent három kötet kivül minden hó elsején újabb kötet jelenik meg, melyek Földes Ede nagyenyedi könyvkereskedő által házhoz szállíttatnak.

835—1912. közig. sz.

Nagyenyed r. t. város polgármesterétől.

Pályázati hirdetmény.

Nagyenyed r. t. városnál rendszeresített egy rendőrőrmesteri, hat II. osztályú közrendőri állásra pályázatot hirdetnek.

A rendőrőrmester évi javadalmazása: 800 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakáspénz, 20 kor. eszmapénz és természetbeni ruha.

A II. oszt. rendőr évi javadalmazása: 550 kor. törzsfizetés, 150 kor. lakáspénz, 20 kor. eszmapénz és természetbeni ruha.

Pályázni óhajtok pályázati kérésüket, melyhez estolandó katonakönyv, erkölcsi bizonyítvány és az esetleges eddigi szolgálatot igazoló bizonyítvány, hozzám czimezve, folyó évi február hó 21-én déli 12 óráig nyújtandók be Nagyenyed város iktatóhivatalába. Nagyenyed, január hó 31-én.

44 1—1

Sándor Jenő, polgármester.

Eladó ház és földek!

Kedvező fizetési feltételek mellett eladom Tóth-utca 15. szám alatti 3 házból, melléképületekből és a Winkler-utczára kimenő nagy kertből álló telkemet. Továbbá a „Köberek”-ben telkesített földemet lakházzal és ugyanott levő ujonnan beültetett szőlőmmel együtt, valamint a „Gáprith”-ban levő 1 hold luczernásomat, és 3/4 hold szántót.

A fent kifejezetten megnevezett ingatlanokat azért óhajtom eladni, mivel a főtéri házamat (Jovian-féle ház) újja építtetem és szabó-üzletemet lakásommal oda helyezem át.

Farkas Sámuel,
szabó-üzlete (Fóter).

16 8—12

M E G H I V Ó.

45 1-1

A „Vizaknai Takarékpénztár Részvénytársaság“

IV. évi rendes közgyűlését

Vizaknán, **1912. február hó 25-én délután 2 órakor** a városi tanácsház nagytermében tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Igazgatóság jelentése és a zárszámadás be-
jelentése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.

3. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tag választás.
4. Esetleges indítványok.

Vizakna, 1912. február 5-én tartott üléséből

Az igazgatóság.**TARTOZIK.****Mérleg-számla.****KÖVETEL.**

Vagy on	Korona	fillér	Korona	fillér	T e h e r	Korona	fillér	Korona	fillér
Be nem fizetett részvénytőke			20000	—	Részvénytőke			100000	—
Készpénz:					Tartalékalap *			9796	—
Girószámla	522	86			Betétek			443896	87
Folyószámla	2680	13			Visszleszámitolt váltók			255290	—
Pénztár	16639	26	19842	25	Folyószámla			4820	—
Kölcsönök:					Átmeneti tételek			10006	75
Váltótárca	519484	30			Fel nem vett osztalek			327	—
Jelzálog-kölcsön	229709	—	749193	30	Nyereség:				
Ingatlan			26050	—	1910 évi áthozat	316	14		
Átmeneti tételek			22164	78	1911 évi nyereség	14322	37	14638	71
Berendezés			1525	—					
			838775	33				838775	33

* A tartalékalap az ez évi dotációval 17.000 koronára emelkedik.

TARTOZIK.**Nyereség- és veszteség-számla.****KÖVETEL.**

K i a d á s o k	Korona	fillér	Korona	fillér	N y e r e s é g e k	Korona	fillér	Korona	fillér
Alapítási költség 20%			182	46	Kamatok:				
Kamatok:					Váltókölcsön kamat	38226	72		
Betétek kamata	17895	90			Jelzálog-kölcsön kamat	14092	38	52819	10
Viszlesz. váltók kamata	19952	35	37848	25	Jutalék			3652	72
Tőkekamatadó			1789	59	Idegen pénzüem nyereség			38	03
Adó			1452	57	Átmeneti kamatok			12423	28
Költségek:					1910 évi nyereség áthozat			316	14
Tiszti fizetések	3500	—							
Üzleti költségek	950	53	4450	53					
Átmeneti kamatok			8217	16					
Leírás a berendezésből			170	—					
Nyereség			14638	71					
			68749	27				68749	27

Vizakna, 1911. december 31.

Józsi István s. k.,
pénztárnok.

Takáts István s. k.,
vezérigazgató.

Gergely Jenő s. k.,
könyvelő.

A fenti mérleget, nyereség- és veszteség-számlát a szabályszerűen vezetett könyvekkel összehasonlítva helyesnek találtuk.

Hajdu Manó dr. s. k.,
f. b. tag.

Nagy József s. k.,
f. b. tag.

Szalántzy Jenő s. k.,
f. b. elnök.

Bock János s. k.,
f. b. tag.

Fosztó Dénes s. k.,
f. b. tag.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Meghívó.

Az **Ompolyvölgyi Mészipari és Kőbánya Reszvénytársaság** **Nagyenyeden 1912. évi február hó 18-án délután 3 órakor** a város ház nagy tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az összes részvényesek ezenel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Az Igazgatóság határozati javaslata az üzemnek modern kemenczével leendő felszerelése tárgyában.

2. Az Igazgatóságnak határozati javaslata az alaptőkének 50.000 koronára leendő felemelése tekintetében.

3. Indítványok.

Nagyenyeden, 1912. február 9-én.

46 1-1

Az igazgatóság.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü-cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetiek minden egyes darabján rajla van a **RÉTHY** név. 272 4-6

1 doboz ára **60 fillér**. Mindenütt kapható.

Nyársolaj
Szívógáz
Diesel
Benzin

motorok

és lokomobílok
mint specialitás:

Föld-
gáz
moto-
rok

Drezdai motorgyár részv.-társ
Németország legregibb legnagyobb motor-
gyára
vezérképviselő:

Gellert Ignác és társa
Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány utca sarok.)
Kedvező fizetési feltételek.
Messzemenő jótálás.

189 12-26

Fajszőlő ujdonságok.

Elsőrendű oltványok Rip. Portalis alanyon.

Alább, Máthiász János úr kecskeméti hírneves hybridizateur egynehány legsikerültebb ujdonságait, mint a legkiválóbb csermegt ajánljuk. Ezen kiváló ujdonságok nemcsak felséges zamatajuk, hanem bő termőképességük által is meglepő különlegességek.

Muscat Sillay Máthiász Jánosné	1 db. 5 K
(Cas. rouge foncé x Musc. Ottonel)	100 „ 400 „
Muscat Máthiász János	1 „ 4 „
(Musc. Maderfeld court x Ch. Negropont.)	10 „ 35 „
	100 „ 300 „
Zrinyi Ilona	1 „ 4 „
(Musc. Ottonel x Ezeróves Magyarország)	10 „ 35 „
	100 „ 300 „
Muscat Munkácsy József	1 „ 4 „
(Diamantszőlő x Muscat Candia)	10 „ 35 „
	100 „ 300 „

Ezen kiváló szőlőfajok részletes ismertetése árjegyzékünk 21 és 22-ik oldalán található.

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőoltványtelepek
NAGYENYED.

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

Kiadó lakás.

Rákóczi-utca 17. szám I. emeleten.
3 szoba, konyha és mellékhelyiségekből
álló lakás **azonnal kiadó**. Értekez-
hetni ugyanott.

47 1-1

LAPP HENRIK féle
MÉLYFŰRÁSOK
magyar részvénytársasága
BUDAPESTEN

Jroda: Gyár:
V. Bálhony-utca 3. | X. Kőbányai út 4y.

Telefon: 114-16 (interurban) | Telefon: 157-72

ELVÁLLAL
MINDENMŰ FŰRÁSOKAT
a legnagyobb mélységig
minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger
mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitzünö ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próba-doboz 50 fillér.

Megfajt ez az
átkozott köhögés.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Véczi-körut 77.

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örökösai gyógyszertárában és Dr. Odor
Béla gyógyszertárában. 271 12-26

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek
mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő
részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények
Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Friss töltésű bor- és gyógyvizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Malus“, Borszékai, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Maria“, Margit, Parádi arzen,
Répáti, Salvator, Siculia és Sztójkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi,
Roncigno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi hazai keserűvizek.

Kútépítés.

Helyszínen gyártott vasbeton gyűrűből csinálók kútát szükség szerint családi vagy gyári használatra. A kút az eddigieknél sokkal olcsóbb és jobb. Forrás kutatása és desztillálása biztos sikerrel jár, a mit több száz teljes eredménnyel már megépített kúttal tudok bizonyítani. — Költségleírányzat és helyszíni szemle díjtalan.

Az általam épített kútakért tíz évi jótállást vállalok, fizetés csak a munka átadása és eredménye esetén teljesítendő.

Kútak munkálat alatt jelenleg Salgó Dezső mérnök és dr. Dobozy Vilmos uraknál vannak Nagyenyeden.

Tisztelettel
Gabos Mihály,
Erdély első kútépítő speciálistája.
Fehéregyháza.
Nagyküküllőmegye.

340 4—25

Széna eladó!

Nagyobb mennyiségű kítűnő jó széna eladó Toroczkó-Szent-Györgyön **David Lajos** róm. kath. lelkésznel. 48 1—12

Eladó ház!

Nagyenyeden a **főtéren** levő **12. sz. ház,** melyben két üzlethelyiség és megfelelő lakások vannak, eladó.

Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 42 1—3

„Petőfi“-hez címzett vendéglőmbö

egy

kimérőt keresek.

Vaa benne egy kényelmes nagy terem, egy kisebb ivóterem és biliárd, s teljes vendéglői felszerelés, kapcsolatosan tekepálya és végül 4 vendég szoba. Az üzlet április hó 24-ikén átveendő.

Értekezhetni: **Inoze Istvánnál,**

Nagyenyed Főtér 20. sz. 39 3—

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	<i>Előnyös kölcsönt</i> ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhiteli pénzüintézetek részvényeire. <i>Vásárol</i> és elad értékpapírokat. <i>Letétbe</i> elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. <i>Idegen</i> kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. <i>Váltókat</i> az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. <i>Allandó betétet</i> a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.**TORDA.**

Alsófehérmegyei raktarak:

Nagyenyedi főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tovísen:

Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „*Grand prix*“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALATA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.**Figyelem!**

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1—

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégnél Szentkirály-utca 128.

44 14—